

Kunnallisen perhepäivähoidon kustannuskorvaus vuodelle 2024

Opetus- ja kasvatustalautakunta 31.01.2024 § 5
2108/02.05.00.00/2024

Valmistelija: Varhaiskasvatuksen johtaja Annina Kiiveri
etunimi.sukunimi(ät)uusikaupunki.fi

Suomen Kuntaliitto on antanut suosituksen kunnallisen perhepäivähoidon kustannuskorvauksista vuodelle 2024.

Kuntaliitto on keskustellut asiasta Kunta- ja hyvinvointialueuetyönantajat KT:n ja Julkisen alan unioni JAU ry:n kanssa.

Kustannuskorvausten tarkistamisessa käytetään kuluttajahintaindeksiä ja sen alaindeksiä 01 Elintarvikkeet ja alkoholittomat juomat.

Vuoden 2024 hinnat korotetaan vuoden 2023 toteutuneen kuluttajahintaindeksin perusteella.

Kunnallisen perhepäivähoidon kustannuskorvaus

Omassa kodissaan työskentelevälle kunnalliselle perhepäivähoitajalle korvataan lapsen hoidosta aiheutuneet välittömät kustannukset kunnallisen yleisen virka- ja työehtosopimuksen KVTES (2022–2025) perhepäivähoitajia koskevan liitteen 12 13 §:n (Perhepäivähoidon kustannuskorvaus) mukaan vähintään Suomen Kuntaliiton kulloinkin voimassa olevan perhepäivähoidon kustannuskorvauksia koskevan suosituksen mukaisesti.

Tässä suosituksessa mainittuja kustannuskorvauksia myöhemmin tarkistettaessa käytetään perusteena elintarvikekustannusten osalta kuluttajahintaindeksin ravintoryhmän alaindeksin ja muiden kustannusten osalta kuluttajahintaindeksin muutosta. Suositusta tarkistetaan kalenterivuositain käyttäen laskennan perusteena viimeisin päätä tilastokeskuksen julkaisemia toteutuneita indeksejä.

Omassa kodissaan työskentelevälle kunnalliselle perhepäivähoitajalle hyväksytään tulon hankkimisesta aiheutuneina menoina vähennykseksi työnantajan maksamat kustannuskorvaukset maksetun määräisenä ilman eri selvitystä. Kustannuskorvauksen ulkopuolelle jäävät tulonhankkimiskulut perhepäivähoitaja voi vähentää verotuksessa erillisen selvityksen perusteella. Jos kunta on kuitenkin korvannut perhepäivähoitajalle jonkin tulonhankkimiskulun normaalin kustannuskorvauksen lisäksi, tällaisesta kulusta ei myönnetä vähennystä. Suomen Kuntaliitto antaa vuosittain kunnille suosituksen perhepäivähoitajille

maksettavasta kustannuskorvauksesta. Tästä huolimatta kuntien tapa maksaa kustannuskorvausta perhepäivähoitajille vaihtelee jonkun verran kunnasta toiseen. Korvaus jakaantuu korvaukseen lapsen ravintokuluista ja korvaukseen muista kuluista. (Perhepäivähoitajien menot. Verohallinnon kannanotto 2023).

Suomen Kuntaliitto suosittelee keskusteltuaan asiasta Kunta- ja hyvinvointialuetyönantajat KT:n ja Julkisen alan unioni JAU ry:n kanssa, että kunnallisessa perhepäivähoidossa suoritetaan ajalla 1.1.–31.12.2024 omassa kodissaan työskenteleville perhepäivähoitajille seuraavien yksikköhintojen pohjalta laskettuja kustannuskorvauksia. Korvausten on tarkoitus kattaa hoidosta hoitajalle aiheutuvat todelliset kustannukset. Työnantaja voi halutessaan korottaa suosituksen mukaisia tasoja, mikäli se katsoo kustannuskorvauksen tason olevan riittämätön.

	alle kouluikäinen/kouluikäinen
aamiainen tai välipala tai iltapala	0,91 / 1,18 €
lounas tai päivällinen	2,15 / 2,80 €
muu kustannus, €/päivä	2,10 / 2,10 €

Muun kustannuksen osuus muussa kuin kokopäiväisessä hoidossa lasketaan suhteutettuna päivittäisen hoitoajan ajoittumiseen ja pituuteen.

Muu perhepäivähoito

Kustannuskorvaussuositus ei koske muuta perhepäivähoitoa kuin perhepäivähoitajan omassa kodissaan antamaa varhaiskasvatusta. Verokäytännössä hyväksytyt kulukorvausten tulonhankkimisvähennys ilman tositteita koskee vain perhepäivähoitajia. Perheille korvattavista todellisista elintarvikekustannuksista on oltava asianmukaiset selvitykset ja tositteet. Muita kuin elintarvikekustannuksia ei varhaiskasvatustilain mukaan edellytetä perheille korvattaviksi.

Järjestettäessä perhepäivähoitoa saman perheen lapsille heidän omassa kodissaan ei elintarvikekorvausta varhaiskasvatustilain 11 § 2 momentin (540/2018) mukaisesti suoriteta. Sen sijaan elintarvikekorvaus maksetaan ruokailusta vastaavalle perheelle/perheille kaikista hoidossa olevista lapsista silloin, kun kaikki lapset eivät ole saman perheen lapsia.

Hoitajan ruokailusta lapsen kotona tapahtuvassa hoidossa sopivat joko lapsen vanhemmat ja hoitaja tai kunta, vanhemmat ja hoitaja kussakin tapauksessa erikseen.

Ryhmäperhepäivähoidossa ei kustannuskorvauksia suoriteta silloin, kun kunta hankkii toimintaa varten ravinto- ja muut tarvikkeet.

Varhaiskasvatuksessa tarjottavat ateriat

Varhaiskasvatuslain 11 §:n mukaan varhaiskasvatuksessa olevalle lapselle on järjestettävä lapsen ravitsemustarpeet täyttävä terveellinen ja tarpeellinen ravinto. Ruokailu järjestetään ohjatusti kaikille läsnä oleville lapsille. Kunnan tulee hoitosuhteen alkaessa määritellä varhaiskasvatuksen aikana lapselle tarjottavat ateriat. Lapselle tarjottavien aterioiden määrä riippuu lapsen hoitoajoista. Hoitoaikojen muutokset saattavat edellyttää myös aterioiden määrän tarkistamista.

Kustannuskorvaus hoidossa järjestettävästä tarpeellisesta ravinnosta muodostuu siten, että edellä mainituista yksikköhinnoista kootaan lapsen hoitoajan pituudesta ja ajoittumisesta riippuen korvaus niistä aterioista, jotka hoitosopimuksessa on todettu.

Koululaiset

Koululaisten ravinnontarpeen on laskettu olevan keskimäärin 30 % suurempi verrattuna 4-vuotiaan lapsen ravinnon tarpeeseen. Tämä on otettu huomioon ravinnon osalta koululaisille järjestetyn varhaiskasvatuksen kustannuskorvaussuosituksessa.

Erityisruokavaliot

Erityisruokavalio järjestetään lapselle terveydellisistä ja varhaiskasvatuslain 11 §:stä johtuvista syistä. Hoitosopimuksessa määritellään erityisruokavalioiden tarve ja toteuttaminen. Samalla arvioidaan, aiheuttaako erityisruokavalio lisäkustannuksia hoidon järjestämisessä. Tavallisimpien erityisruokavalioiden ollessa kysymyksessä lisätään siitä aiheutuvina kustannuksina enintään 30 % tavallisen ruokavalion aiheuttamiin kustannuksiin.

Valtion ravitsemusneuvottelukunnan 2018 julkaiseman ”terveyttä ja iloa ruuasta - varhaiskasvatuksen ruokailusuositus” -mukaan terveydellisistä syistä erityisruokavaliota noudattavalle tai erityistarpeiselle lapselle tarjotaan varhaiskasvatuksessa sopivaa ja turvallista ruokaa. Erityisruokavaliot, joissa ruokavalio on osa sairauden hoitoa, edellyttävät hoitavan lääkärin todistusta. Käytännön toteuttamisessa apuna on tarvittaessa ravitsemusterapeutin laatima yksilöllinen ohjeistus. Diabetesta sairastava lapsi ei tarvitse erityisruokavaliota, vaan hänelle sopii tavanomainen varhaiskasvatuksessa tarjottava ruoka.

Lisäksi kansallisen allergiaohjelman 2008–2018, Päivähoidon allergiaohje –työryhmän laatiman Allerginen lapsi päivähoidossa - ohjeen mukaan pääsääntö on, että allerginen lapsi syö päivähoidossa samaa ruokaa kuin muut lapset, jollei allergiaruokavalion välttämättömyydestä ole lääkärinlausuntoa.

Erityisruokavalioita korvattaessa kustannuskorvauksissa otetaan huomioon vain raaka-aineiden lisäkustannukset. Tehtyjen kustannuslaskelmien mukaan tavallisimpien erityisruokavalioiden osalta kustannuskorvauksia voisi korottaa seuraavasti:

	%
vähälaktoosinen ruokavalio	5
laktoositon	0–10
gluteeniton (keliakia)	30
maidoton	0–15
vilja-allergia	5–30

Korotusprosentti vaihtelee sen mukaan, kuinka tiukasta dieetistä on kyse ja mitä tuotteita käytetään korvaavina tuotteina. Kustannuksiltaan kalliiden ruokavalioiden, esim. keliakia tai usean eri sairauden aiheuttama erityisruokavalio, osalta lisäkustannukset tulisi määritellä tapauskohtaisesti todellisten menojen mukaisina. Lisäkustannuksista tulee antaa verottajalle erillisselvitys. Tällöin ruokavalion tulee olla hoitavan lääkärin ja/tai ravitsemusasiantuntijan määrittelemä.

Kuntaliitto suosittelee, että niissä tapauksissa, joissa perhepäivähoitoryhmässä jollakin lapsella on vähälaktoosinen ruokavalio, kustannuskorvaukset maksettaisiin siten, että perhepäivähoitajan työn säästämiseksi kaikille lapsille voitaisiin valmistaa vähälaktoosinen ateria.

Varhaiskasvatuslain 11 § 2 momentin mukaan kustannuskorvaus ei koske kliinisiä ravintovalmisteita tai niihin verrattavia tuotteita (esim. äidinmaidonvalmiste tai lehmänmaitoa korvaavat valmisteet), jotka korvataan sairausvakuutuslain (1224/2004) nojalla.

Suomen Kuntaliiton yleiskirjeen 21/2023 mukaista suositusta noudatetaan myös muilta osin.

Päätösehdotus: Opetus- ja kasvatustalokunta päättää, että kunnallisessa perhepäivähoidossa maksetaan vuonna 2024 kustannuskorvaukset Suomen Kuntaliiton suosituksen (Yleiskirje 21/2023) mukaisesti.

Päätös: Ehdotus hyväksyttiin yksimielisesti.
